

Är friidrotten jämlik och jämställd bland barn och ungdomar?

Bakgrund till studien

71 specialidrottsförbund är i dag med i Riksidrottsförbundet (RF). **Friidrotten** är en av de relativt stora specialidrotterna.

Riksidrottsförbundet anger i sin policy att idrotten bedrivs som en självständig folkrörelse som bl.a. markeras av att den är ideell, demokratisk, öppen för alla och spridd i alla sociala skikt. Det är uppenbart att såväl jämställdhet som jämlikhet är centrala mål inom idrottsrörelsen.

En av utgångspunkterna för statens stöd till idrotten är att idrotten ska vara öppen för alla, oavsett ålder, kön, könsidentitet, könsuttryck, sexuell läggning samt social, etnisk och kulturell bakgrund och funktionsnedsättning”. Regeringen har också under 2015 fattat beslut om att ge RF ökat stöd för att arbeta med integration. I ett pressmeddelande från socialdepartementet den 14 april 2015 står det: ”Regeringen föreslår en ökning av idrottsanslagen med 32 miljoner redan under 2015 och 64 miljoner årligen från och med 2016. Pengarna ska användas för att stödja idrottsrörelsen i att erbjuda aktiviteter och grundläggande introduktion till föreningslivet och idrottsrörelsen för nyanlända”. Enligt TT uttalar sig idrottsministern Gabriel Wikström på följande sätt: ”Idrottsrörelsen erbjuder en fantastisk plattform för integration... Idrottsrörelsen har förutsättningarna och är själv beredda att ta detta ansvar... Men för att klara av detta behöver idrottsanslaget höjas”. Även många kommuner, t.ex. Stockholms stad, har till mål med sitt stöd till föreningsidrotten att det ska främja jämställdhet och jämlikhet.

Att studera i vilken utsträckning idrottsrörelsen lyckats nå målen om jämlikhet och jämställdhet är självklart en viktig fråga. Det saknas i stort utvärderingar om detta.

Forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige studerar sedan 30 år tillbaka RF-idrotten. I den kommande skriften ”*Idrottens sociala struktur- en utmaning för idrottsrörelsen*” studeras i vilken grad hela idrottsrörelsen når målen om jämlikhet och jämställdhet. Studien bygger på svar från omkring 70 000 barn och ungdomar i ett antal kommuner. Svarsfrekvensen i studien, som är genomförd med ett stratifierat, stratifierat och slumpmässig urval är omkring 80%.

I ett antal mindre rapporter kommer vi att visa i vilken grad fotboll, basket, brottning, boxning, friidrott, golf, gymnastik, handboll, ishockey, budo, orientering, simning, tennis, innebandy och ridning uppnår målen om jämlikhet och jämställdhet. Omkring 40 000 barn och ungdomar ingår i denna studie genomförd 2009-2015. Svarsfrekvensen är omkring 80%. I dessa studier kommer vi att undersöka i vilken grad killar respektive tjejer i olika socioekonomiska grupper och killar och tjejer med svensk respektive utländsk bakgrund är med i de olika idrotterna.

Är friidrotten jämlik och jämställd bland barn och ungdomar?

Låt oss först konstatera att omkring 55% av de barn och ungdomar som är med i en friidrottsklubb är tjejer¹.

Friidrotten är en jämställd idrott men inte en jämlik idrott

Friidrotten bland killar

Killar som liksom sina föräldrar är födda i Sverige är generellt överrepresenterade bland dem som är med i en friidrottsklubb. I vår stora studie i många kommuner och i Stockholms stad 2014 är dock gymnasieungdomar med utländsk bakgrund med i en friidrottsklubb i ungefär samma utsträckning som killar med svensk bakgrund.

Killar i de högre socioekonomiska grupperna är med i en friidrottsklubb i något större utsträckning än killar i de lägre socioekonomiska grupperna.

Friidrotten bland tjejer

Tjejer som liksom sina föräldrar är födda i Sverige är överrepresenterade bland dem som är med i en friidrottsklubb.

Tjejer i de högre socioekonomiska grupperna är med i en friidrottsklubb i betydligt större utsträckning än flickor i de lägre socioekonomiska grupperna.

Forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige

Ulf Blomdahl.

ulf.blomdahl@telia.com

tel. 070/ 665 11 21

Stig Elofsson.

stig.elifsson@socarb.su.se

tel. 08/ 16 20 22

Linda Lengheden.

linda.lengheden@gmail.com

tel. 0736/ 81 36 33

Magnus Åkesson.

magnus.akesson@stockholm.se

tel. 08/ 508 27 638

Du kan nu följa forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige på Facebook:

<https://www.facebook.com/unglivsstil>

---

¹ Här ingår inte siffror från Friskis & Svettis. I vilken grad Friskis & Svettis uppnår RF:s mål, statens och kommunernas mål om jämlikhet och jämställdhet presenteras senare i en separat rapport.